

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Міжкультурної комунікації в креативних індустріях	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Основна
Спеціальність	В 2 Дизайн	Семестри	1

ОСНОВИ АРТПЕДАГОГІКИ

ОПП «Універсальний дизайн та відновлювальні артпрактики»

Семестр 1 (2025-2026 н. р.)

Викладач	Калашник Оксана Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації в креативних індустріях
E-mail	kalashnyk.oksana@ksada.org
Заняття	Онлайн-заняття (Google Meet, Google Classroom)
Адреса	ауд. 301, поверх 3, корпус 2, вул. Мистецтв, 6
Телефон	(057)706-02-46 (кафедра МККІ)

КОРОТКА АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни є отримання студентами знань про зміст, структуру, форми та організацію мистецької освіти, формування у них педагогічного способу мислення, набуття навичок постановки та вирішення педагогічних проблем у сфері мистецької освіти.

Завдання дисципліни полягають в поглибленні, розширенні, інтеграції знань з педагогіки вищої школи, педагогічної майстерності, навчально-виховних технологій; формування вміння професійно-педагогічної самореалізації (розв'язувати педагогічні завдання, ситуації; самостійно працювати з науковою літературою, пошуково-довідниковою системою «Інтернет» тощо); активізації дослідницького потенціалу на розробку та запровадження педагогічних технологій у закладі вищої мистецької освіти; вихованні особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання ролі викладача, прагнення постійно займатися самонавчанням, саморозвитком та самовдосконаленням; розвитку творчого, конструктивного мислення як основи новаторства, майстерності та професіоналізму.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 5. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 3. Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 4. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами.

ПРН 13. Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін.

ПРН 14. Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронне листування (Google Classroom). Усі виконані завдання подаються виключно через Google Classroom. Файли підписувати у такий спосіб: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* – *doc, docx, ілюстрації* – *jpeg, pdf*. Роботи, надіслані через інші канали (месенджери), не приймаються до розгляду. Термін завантаження завдань визначається в Google Classroom. Роботи, подані із запізненням, оцінюються зі зниженням балів або можуть не зараховуватися (за рішенням викладача).

Екзаменаційні консультації, як і заняття, відбуваються відповідно до розкладу.

Семестрові консультації відбуваються згідно з графіком консультацій.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Хрестоматія з педагогіки вищої школи: навч. посібник / укладачі: В.І. Лозова, А.В. Троцько, О.М. Іонова, С.Т. Золотухіна; за ред. В.І. Лозової. Харків: Віровець А.П. «Апостроф», 2011. 408 с.

2. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін): навч. посібник. Київ: ТОВ «Освіта України», 2008. 384 с.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається розумінням й усвідомленням узагальнених теоретичних і практичних знань у галузі педагогіки вищої школи з акцентом на особливості мистецьких закладів вищої освіти.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (4 кредити ECTS, 120 навчальних години, зокрема, 30 годин – аудиторні лекційні (10 годин) і практичні (20 годин) заняття, 90 годин – самостійна робота).

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних і практичних занять. Семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на завершення практичних завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за семінарськими темами дисципліни. Дисципліною не передбачено виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Система оцінювання має накопичувальний характер, а саме отримання певного балу за кожен тему дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є іспит.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	1–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Опанування курсу відбувається в онлайн-форматі через Google Meet та Google Classroom.

Студент зобов'язаний приєднуватися до занять вчасно (рекомендовано – за 5 хвилин до початку) для перевірки справності обладнання та уникнення технічних затримок. Вхід на заняття після його початку допускається лише у виняткових випадках; систематичні запізнення прирівнюються до часткової відсутності. Студент повинен мати ввімкнену камеру та мікрофон (за потреби), щоб підтвердити свою присутність на занятті. Виключення можливі лише з дозволу викладача або у разі вимкнення світла з певних причин. Використання сторонніх програм або ресурсів, не пов'язаних з навчанням (соцмережі, ігри тощо), під час занять, забороняється.

Студенти повинні дотримуватись академічної етики у віртуальному середовищі: повага до викладача і одногрупників, відсутність перебивань, некоректних висловлювань та небажаних шумів у мікрофоні.

Технічні проблеми (поганий інтернет, несправність пристрою тощо) не звільняють від обов'язку засвоїти пропущений матеріал. У таких випадках студент повинен повідомити викладача та виконати завдання самостійно.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на інший день або час за попередньою узгодженістю зі студентами та завідувачем кафедри.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Студент повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. Систематичні пропуски занять без поважних причин можуть стати підставою для недопуску до підсумкового контролю.

Пропуски занять понад установлений ліміт визнаються поважними за умови подання підтвердних документів в деканат відповідно до правил Академії, через:

- хворобу;
- події, пов'язані з позанавчальною діяльністю Академії;
- форс-мажорні обставини (правила безпеки);
- юридичні зобов'язання.

Подальші дії регламентуються Положенням «Про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв»: <https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2025/03/polozhennya-pro-organiz-osvit-procz.pdf>.

У випадку оголошення повітряної тривоги або необхідності перебування в укритті, студент має право негайно від'єднатися від онлайн-заняття для забезпечення особистої безпеки. Викладач враховує зазначені обставини як поважні причини відсутності або несвоєчасного виконання завдань.

Пропущений матеріал з форс-мажорних причин студент опрацьовує самостійно за наданими викладачем матеріалами та може приєднатися на консультацію.

Домашні завдання, термін подання яких збігся з часом повітряної тривоги чи іншої надзвичайної ситуації, можуть бути завантажені із затримкою без зниження балів. Для цього студент має повідомити викладача через Google Classroom або інший офіційний канал зв'язку.

У випадку системних перебоїв з інтернет-зв'язком чи електропостачанням (відключення світла), студент також зобов'язаний повідомити викладача після відновлення зв'язку.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось у процесі іспиту – студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні покликання: https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2022/09/Додаток-3.-Проект-ЗУ-Про-академічну_доброчесність_липень2022.pdf.

Положення про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв: <https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2024/05/polojennya-honesty-2020.pdf>.

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
Модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи						
Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи як наука: категоріальний апарат.						
<i>Тема 1. Теоретичні засади розвитку й формування особистості у вищій школі</i>						
04.09		Лекція	Лекція 1. Предмет і основні категорії педагогіки.	2		
11.09		Лекція	Лекція 2. Особистість	2		

			– фактори розвитку.			
18.09		Лекція	Лекція 3. Загальна характеристика педагогічного процесу в ЗВО.	2		
25.09		Лекція	Лекція 4. Становлення і розвиток педагогіки мистецтва.	2		
02.10		Лекція	Лекція 5. Формування здоров'язбережувальної поведінки студентів у предметному освітньо-виховному середовищі.	2	Заповнені таблиці і схеми, виписана провідна термінологія	
Тема 2. Сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищої школи						
09.10		Практичне заняття	Практичне заняття 1. Сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищої школи.	2		
16.10		Практичне заняття	Практичне заняття 2. Основи формування педагогічної культури.	2		
23.10		Практичне заняття	Практичне заняття 3. Емоційне вигорання та емоційна компетентність.	2	Модуль 1 Тест за темами 1-2.	
Модуль 2. Основи дидактики педагогіки вищої школи						
Змістовий модуль 2. Дидактичні основи процесу навчання й теорія виховання у ЗВО.						
Тема 3. Навчально-виховна діяльність у мистецьких ЗВО						
30.10		Практичне заняття	Практичне заняття 4. Основні поняття й категорії дидактики вищої школи. Процес навчання: методи, форми, принципи й закономірності.	2		
06.11		Практичне заняття	Практичне заняття 5. Сучасні технології навчання у ЗВО	2		Представлення майндмепу з обраної технології навчання.
13.11		Практичне заняття	Практичне заняття 6. Лекція – провідна форма організації навчальної діяльності студентів.	2		Проведення мінілекції та представлення конспекту.
20.11		Практичне	Практичне заняття 7.	2		Проведення

		заняття	Семінар як форма організації навчання у ЗВО.			я мінісеминар у та представлення конспекту.
27.11		Практичне заняття	Практичне заняття 8. Виховання у закладах вищої мистецької освіти: мета, завдання, основні напрями й форми.	2		
04.12		Практичне заняття	Практичне заняття 9. Заняття-практикум (виховні бесіди).	2		Проведення мінібесіди та представлення конспекту.
11.12		Практичне заняття	Практичне заняття 10. Самостійна робота студента.	2	Модуль 2	
			Іспит			

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінюванню підлягають **завдання практичних занять** та проміжні модульні тести. У результаті виставляється загальна оцінка з кожної звітної теми практичного заняття. При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: усне повідомлення на релевантну тематику, тестування, структуровані письмові роботи. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль лексичних, граматичних та комунікативних навичок.

Максимальна оцінка з дисципліни складає 80 балів, шляхом накопичення балів за Модуль 1 і Модуль 2. На іспит відводиться максимально 20 балів.

Іспитом передбачено низку питань, на які студент надає усні відповіді.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Представлення глосарію	0-10
2	Заповнені таблиці і схеми	0-20
	Контрольна робота	0-10
	Модуль 1	0-40
3	Представлення майндмепу з обраної технології навчання	0-5
	Проведення мінілекції та представлення конспекту	0-10
	Проведення мінісеминару та представлення конспекту	0-10
	Проведення мінібесіди та представлення конспекту	0-5
	Активна робота на практичних заняттях	0-10
	Модуль 2	0-40
	Іспит	0-20

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A	90-100	Студент вільно володіє матеріалом, розуміє й знає предмет і об'єкт науки педагогіки, розуміє зміст і завдання дидактики вищої школи, формулює вимоги і критерії до викладача вищої школи, розуміється на методах навчання у вищій школі та формах навчального процесу.
B	82-89	Студент має уявлення про принципи і зміст дидактики вищої школи, орієнтується в основних вимогах, вміє сформулювати мету і завдання педагогічної роботи у ЗВО.
C	75-81	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але припустився значних помилок, є невеликі проблеми з формулюванням основних ідей.
D	64-74	Студент знає основні принципи і завдання дидактики вищої школи, вміє організувати необхідну роботу студентів та оцінити її.
E	60-63	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні зі значними недоліками (недостатньо розкрита тема, невеликий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з формулюванням основних ідей.
FX	35-59	Студент має знання та вміння нижче рівня, визначеного оцінкою «задовільно».
F	1-34	Пропуск рубіжного контролю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. 234 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 550 с.

Додаткова література

1. Беланова Р.А. Гуманізація та гуманітаризація освіти в класичних університетах (Україна – США). Київ: Центр практичної філософії, 2001. 216 с.
2. Вахович І., Ішук Л., Пиріг С. Стан і проблеми вищої освіти в Україні. Актуальні проблеми економіки. 2014. №1. С.63-70.
3. Вища освіта в Україні: навчальний посібник / за ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколасенка. Київ: Знання, 2005. 327 с.
4. Гончар О.В. Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу в системі вищої освіти України (історико-педагогічний аспект). Харків: ХНАДУ, 2011. 432 с.
5. Концепція розвитку професійної освіти і навчання в Україні. URL: <http://osvita-dnepr.com>
6. Рудницька О. Основні суперечності філософії мистецької освіти. Педагогіка і психологія професійної освіти. 1998. № 5. С. 54-63.
7. Рудницька О.П. Культуровідповідність мистецької освіти. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / за ред. І. А. Зязюна. Київ: Вид-во «Віпол», 2000. С. 108-133.

8. Рудницька О.П. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.
9. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., стер. Київ: Академія, 2009. 560 с.
10. Visual Understanding in Education: Visual Thinking Strategies. URL: www.vue.org
11. Podoliak M., Mazurenko L., Binkevych V., Beznosiuk N., Kalashnyk O. Modern Innovative Teaching Methods in University Level Education: Evaluating Leadership, Implementation, and Student Experience. *International Journal of Organizational Leadership*. Toronto: Canadian Institute for Knowledge Development. 2025. Vol. 14 (First Special Issue-2025). P. 649-659.
12. Yermakova T.S., Podolski A. Pedagogical approach to the development of art therapy – a review. *Arch Budo*. 2019. Vol. 15. P. 171-179.